

Handläggare
Tua Lennartsson
Telefon: 08-50831647

Till
Kulturnämnden
2024-09-10

Motion om läslust och tillgång till böcker bland stadens barn och unga, KS 2024/238

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kulturnämnden har av kommunstyrelsen ombetts att besvara en remiss på en motion från Andréa Hedin (M) om läslust och tillgång till böcker bland stadens barn och unga.

Motionären skriver att läsning är fundamentet i skolgången och att det därmed är avgörande att ge alla barn möjlighet till god läsförståelse. Av motionen framgår att det är viktigt att öka tillgängligheten till böcker både på den egna förskolan men också senare under skolåren. Med anledning av ovanstående föreslår Andréa Hedin (M) att kommunfullmäktige ska besluta:

- Att förskolor i egen regi förses med enkla hallbibliotek och tillhörande böcker som barn och deras familjer kan låna hem.
- Att skolor i egen regi delar ut sommarlovsprenter i form av en bok varje år under grundskoleåren till sina elever.

Kulturförvaltningen håller med om att det är viktigt att ge alla barn möjlighet till god läsförståelse samt att läsning och böcker bör vara närvarande på samtliga förskolor. I *Biblioteksplan för Stockholms stadsbibliotek 2022-2025* anges att folkbiblioteket är förskolans primära bibliotek samt ansvarar för barn och ungas läsning på fritiden. I dagsläget erbjuder Stockholms stadsbibliotek förskolorna särskilda öppettider samt uppsökande verksamhet.

Biblioteken arbetar även för att främja tidig språkutveckling i socioekonomiskt utsatta områden. Flera bibliotek levererar bokpåsar till förskolor i närheten och hjälper till att bygga upp kapprumsbibliotek. När det gäller ansvaret för barn och ungas läsning på fritiden så är läsfrämjande aktiviteter på loven ett av de viktigaste uppdragen. Utifrån rådande uppdragsbeskrivning finns det inom nuvarande budgetram inte möjlighet att genomföra de satsningar som föreslås i motionen. Ska kulturförvaltningen ansvara för detta behövs ett förtydligt uppdrag med en utökad budgetram.

Ärendet

Kulturnämnden har av kommunstyrelsen ombetts att besvara en remiss på en motion från Andréa Hedin (M) om läslust och tillgång till böcker bland stadens barn och unga.

Motionären skriver att läsning är fundamentet i skolgången och att det därmed är avgörande att ge alla barn möjlighet till god läsförståelse. Grunden behöver läggas redan i förskolan för att undvika att elever i de senare åldrarna får omfattande luckor i sina kunskaper och i sin läsförmåga. Motionären skriver att läsningen i Stockholms förskolor bör vara närvarande, dels genom undervisningen men också i den fysiska miljön. Därför föreslås att alla kommunala förskolor utrustas med ett hallbibliotek med syfte att sänka trösklar till läsningen.

Av motionen framgår att det är viktigt att öka tillgängligheten till böcker både på den egna förskolan men också senare under skolåren. Med läsning och böcker centralt i förskolans lokaler och verksamhet så skickas en tydlig signal kring läsförståelsens betydelse för barnets utveckling.

Motionären skriver att föräldrars språkkunskaper eller ekonomiska förutsättningar inte ska vara avgörande för barnets möjlighet att bygga en egen relation till böckernas värld.

Med anledning av ovanstående föreslår Andréa Hedin (M) att kommunfullmäktige ska besluta:

- Att förskolor i egen regi förses med enkla hallbibliotek och tillhörande böcker som barn och deras familjer kan låna hem.
- Att skolor i egen regi delar ut sommarlovsprenter i form av en bok varje år under grundskoleåren till sina elever.

Remisstiden är förlängd till den 11 september.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholms stadsbibliotek.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I *Stockholms stads biblioteksplan 2022-2025* anges att folkbiblioteket är förskolans primära bibliotek samt ansvarar för barn och ungas läsning på fritiden. Folkbibliotekets uppdrag gentemot förskolan är att erbjuda ett brett utbud av litteratur och läsfrämjande aktiviteter, liksom att fungera som stöd i förskolornas läs- och språkstimulerande arbete och samverka med stadsdelsförvaltningarna.

Även i *Skolbiblioteksplan 2021-2025 för skolor och förskolor i Stockholms stad* anges att folkbiblioteket är förskolans bibliotek. Skolbiblioteksplanen styr förskolans och folkbibliotekets ansvar i frågan om läsfrämjande insatser. Av planen framgår vilka prioriteringar som ska göras inom området.

Stockholms stadsbibliotek erbjuder särskilda öppettider (så kallat selektivt öppet) där förskolorna kan låna böcker i lugn och ro och delta vid program och aktiviteter. Utöver detta erbjuds även uppsökande verksamhet samt Barnens bokbuss som besöker de förskolor och barngrupper som har svårt att ta sig till ett fysiskt bibliotek.

Under år 2023 tog biblioteken, i samband med förskolebesök, emot 44 890 barn. Under samma år besökte Stockholms stadsbibliotek även 387 förskolor runt om i staden, där de träffat barn, pedagoger och vårdnadshavare. År 2023 besökte 2 581 barn Barnens bokbuss. Bokbussen nådde 73 förskolor, vilket är 7,9 % av förskolorna i Stockholms stad.

Kulturförvaltningen håller med om att det är viktigt att ge alla barn möjlighet till god läsförståelse samt att läsning och böcker bör vara närvarande på samtliga förskolor. Idag arbetar Stockholms stadsbibliotek bland annat tillsammans med stadsdelsförvaltningar och förskolor för att främja tidig språkutveckling i socioekonomiskt utsatta områden. Stockholms stadsbibliotek har arbetat extra med, av stadsdelarna utpekade, förskolor och har där exempelvis träffat vårdnadshavare för att inspirera till läslust och biblioteksbesök. Flera bibliotek levererar även bokpåsar till förskolor i närheten och hjälper till att bygga upp förskolebibliotek/kapprumsbibliotek.

De kapprumsbibliotek som Stockholms stadsbibliotek har varit med och skapat har tillkommit genom nuvarande samarbeten med stadsdelar och förskolor. För att upprätta

kapprumsbibliotek/hallbibliotek på samtliga förskolor i stadens regi krävs att uppdraget konkretiseras och att det formuleras en tydligare ansvarsfördelning. Utifrån rådande uppdragsbeskrivning och omfattning finns det inom nuvarande budgetram inte möjlighet att genomföra den satsning som föreslås i motionen.

Utifrån Stockholms stadsbiblioteks ansvar för barn och ungas läsning på fritiden så är läsfrämjande aktiviteter på loven ett av de viktigaste uppdragen. Detta görs genom uppsökande verksamhet i bland annat parklekar och genom *Läsa äger* där feriearbetande ungdomar är läsande förebilder för barn. Om Stockholms stadsbibliotek ska ansvara för sommarlovspresent till elever i grundskolan bör Stockholms stadsbibliotek få ett förtydligt uppdrag med en utökad budgetram.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Daniel Forsman
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Motion om läslust och tillgång till böcker bland stadens barn och unga, KS 2024/238. Remisstid 2024-09-10.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2024-08-29
Daniel Forsman, Avdelningschef	2024-08-29